

Autes

Aute

Aute del Tribunal Constitucional del 18-12-2020 relatiu al recurs d'empara 2020-75-RE.

Causa 2020-75-RE

(Rogé Fortó c/ Govern d'Andorra)

Número de registre 507-2020. Recurs d'empara

Aute del 18 de desembre del 2020

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 5 de novembre del 2020, per la representació processal del Sr. Miquel Rogé Fortó, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 15 d'octubre del 2020, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que anul·li la sentència impugnada;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El Sr. Miquel Rogé Fortó va interposar una demanda contra el Govern en què impugnava la desestimació per silenci administratiu del recurs interposat davant la Comissió Tècnica Tributària (CTT) contra la resolució del 5 de juliol del 2017 del director adjunt d'inspecció tributària que emetia, entre d'altres, la liquidació sobre l'impost general indirecte dels exercicis 2013 i 2014.

Posteriorment va formular una altra demanda contra l'acord del 6 de novembre del 2017 de la CTT, mitjançant el qual es resolvia de forma expressa el recurs esmentat.

Així mateix, va interposar una tercera demanda contra la resolució del 9 de març del 2018 de la CTT que desestimava el seu recurs contra l'acord del Govern del 16 d'octubre del 2017, mitjançant el qual s'imposava al Sr. Miquel Rogé Fortó una sanció de 47.469,60 € de multa com a responsable d'una infracció molt greu de defraudació en relació amb les liquidacions de l'IGI corresponents als exercicis 2013 i 2014 abans esmentades.

1.2. Aquestes tres demandes van ser acumulades, i, el 31 d'octubre del 2019, la Batllia va dictar una sentència que desestimava íntegrament les pretensions del Sr. Miquel Rogé Fortó i que declarava que les resolucions administratives impugnades eren ajustades a dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

1.3. La representació processal del Sr. Miquel Rogé Fortó va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència, i, el 15 d'octubre del 2020, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una

sentència mitjançant la qual acordava desestimar aquest recurs i confirmar íntegrament la sentència de la primera instància.

1.4. El 5 de novembre del 2020, la representació processal del Sr. Miquel Rogé Fortó, va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 15 d'octubre del 2020, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- La representació processal del recurrent retreu en primer lloc a la Sala Administrativa, com també al Tribunal de Batlles, haver reconegut que la CTT havia ultrapassat el termini de dos mesos per resoldre el seu recurs administratiu contra la resolució del 5 de juliol del 2017, i, no obstant això, considerar que aquest retard era una transgressió del procediment que no podia dur a la nul·litat de l'acte.
- Per demostrar la nul·litat al·legada, es fonamenta en l'article 48 del Codi de l'Administració que estableix que són nuls de ple dret els actes administratius que transgredeixin d'una manera total i absoluta el procediment legalment establert a llur respecte o que vulnerin les regles essencials per a l'expressió de la voluntat dels òrgans col·legials.
- Considera que per tal com es va acordar la prolongació d'un termini, que no estava prevista per cap text legislatiu i, a més, sense motivació al respecte, la CTT va adoptar un acte administratiu que vulnerava de manera flagrant el procediment establert.
- Destaca que l'anul·labilitat relativa a un acte administratiu està prevista a l'article 49.1 del Codi esmentat quan s'ha dictat una resolució de forma tardana, la qual cosa no té res a veure amb el fet que la resolució d'ampliació del termini s'hagi adoptat prescindint absolutament del procediment establert.
- Segons el seu parer, la nul·litat de ple dret de la resolució de la CTT té com a conseqüència la nul·litat completa del procediment.
- En segon lloc, retreu a la Sala Administrativa haver comès un error en la identificació de la prova.
- Considera que els documents demanats a la CASS i al recurrent per part de l'Administració no eren els mateixos.
- L'Administració va demanar el llibre registre de factures, és a dir, els actes que havien estat efectivament reemborsats, quan allò que havia demanat el recurrent a la CASS era que aportés la documentació física per tal que es poguessin comprovar quins actes eren susceptibles de ser reemborsats.
- Ara bé, aquesta documentació no es va dur mai al seu coneixement, ni tampoc al de l'Administració, tot i ser d'una importància cabdal, ja que la llei fa referència als actes susceptibles de ser reemborsats, però l'Administració fa referència als actes efectivament reemborsats per prendre la seva decisió.
- Conclou, per tant, que el Tribunal de Batlles i la Sala Administrativa han vulnerat l'article 10 de la Constitució com a conseqüència de l'error en la identificació de la prova.
- Finalment, aquesta part considera que no ha comès cap frau a la legislació fiscal, ni ha utilitzat mitjans fraudulents en la comissió de la infracció, ni ha efectuat una administració incorrecta dels llibres o dels registres comptables establerts per la normativa tributària.
- Per tal de contrarestar aquesta qualificació de frau, es fonamenta concretament en els informes redactats per la Inspecció de Tributs que en cap cas fan esment de la concurrència de cap tipus de falsedat o d'omissió de comptabilitat per la seva part.

- Per tant, considera que la Sala Administrativa hauria introduït uns elements inexistents de la qualificació de la sanció i que són determinants, sobretot perquè no ha pogut defensar-se'n prèviament, ja que fins a la sentència eren totalment inexistents.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que anul·li la sentència impugnada.

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- En primer lloc, manifesta que si bé la CTT va resoldre el recurs administratiu fora de termini, aquest retard no implica l'anul·labilitat ni la nul·litat de ple dret, ja que l'article 48 del Codi de l'Administració no és d'aplicació, precisant que en aquest cas cal aplicar l'article 49.1 *in fine* del Codi de l'Administració d'acord amb el qual els actes dictats fora de termini són anul·lables únicament quan la naturalesa del termini ho imposa, circumstància que no concorre en aquest cas.

- En segon lloc, indica que encara que la resolució s'anul·lés, la desestimació ho hauria estat per silenci administratiu i, per tant, la situació jurídica del recurrent no variaria.

- En relació amb aquest punt, afegeix que la Batllia reproduïx encertadament la seva jurisprudència sobre la matèria, recordant que el silenci administratiu és una ficció legal amb la finalitat processal de permetre als interessats interposar els recursos procedents quan l'Administració no dona resposta a una petició.

- Precisa que, d'acord amb l'article 40 del Codi de l'Administració, l'òrgan administratiu no està vinculat pel sentit negatiu del silenci i pot adoptar una resolució favorable a l'interessat encara que hagi transcorregut el termini, i també pot confirmar el sentit del silenci, cosa que permetrà als interessats conèixer les raons determinants de la desestimació.

- Pel que fa a la qüestió de saber de quin termini disposa en aquest darrer cas el justiciable, la Sala Administrativa considera que aquesta qüestió no pot ser objecte de cap pronunciament, perquè la demanda del recurrent no ha estat declarada extemporània.

- Pel que fa al fons de les al·legacions del recurrent, la Sala Administrativa destaca que aquest no va voler aportar el llistat de gestió anonimitzat relatiu a les actuacions individuals practicades i l'import facturat, ni la cobertura de la CASS i el seu import, com tampoc el tipus d'IGI aplicat dels exercicis 2013 i 2014.

- El Govern va sol·licitar aquesta informació a la CASS, la qual va complimentar la petició, i, a la vista d'aquestes dades, es va emetre la liquidació provisional de l'IGI pels exercicis 2013 i 2014.

- Finalment, la Sala Administrativa constata que per adoptar la liquidació impugnada, l'Administració tributària va utilitzar el sistema de determinació directa de la base tributària establert a l'article 41 de la Llei de bases de l'ordenament tributari, ja que va tenir en compte les dades aportades pel recurrent així com els registres de la CASS en relació amb els actes reemborsables realitzats pel recurrent mateix.

- Així doncs, per determinar l'aplicació del tipus del 0%, la CTT va considerar l'import total dels actes mèdics que consta en la documentació aportada per la CASS fent una aplicació correcta de l'article 59.2 de la Llei sobre l'impost general indirecte.

- Per tant, la Sala Administrativa considera que la CTT podia concloure que d'acord amb els articles 129.1, 129.2 b) i 130 de la Llei sobre l'impost general indirecte, el recurrent havia utilitzat mitjans fraudulents per disminuir l'import dels seus impostos, motiu pel qual havia de ser sancionat.

- Sobre la base d'aquest raonament, la Sala Administrativa confirma la sentència de la primera instància.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa, la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de determinar si la Sala Administrativa ha infringit el principi de legalitat i ha vulnerat el dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i en particular, el dret a obtenir una decisió motivada i fonamentada en Dret.

3.5. Sobre el fet indubtable que la CTT va dictar la seva resolució del recurs administratiu fora de termini, de les circumstàncies d'aquesta causa es desprèn que el recurrent va interposar un recurs jurisdiccional contra el silenci de la CTT que equivalia a la desestimació del recurs esmentat.

3.6. Per tant, el raonament jurídic de la Sala Administrativa, mitjançant el qual aquesta considerava que el recurrent no podia invocar l'anul·labilitat o la nul·litat de ple dret de la desestimació del seu recurs administratiu derivat del silenci administratiu, no és absurd, atès que demostrava l'existència d'aquesta desestimació impugnant-la davant la jurisdicció ordinària.

3.7. Sobre la identificació de la prova que justificava la liquidació de l'IGI pronunciada, també es desprèn de les circumstàncies de la causa, que a manca d'obtenir els documents comptables del recurrent, l'Administració els va obtenir de la CASS, documents que van ser tramesos al recurrent, el qual va poder presentar els seus arguments i les seves al·legacions abans de l'adopció de la liquidació esmentada.

3.8. Per consegüent, no és il·lògic que la Sala Administrativa hagi considerat que el recurrent no podia retreure a l'Administració haver-se fonamentat en una documentació que desconeixia.

3.9. Pel que fa a la sanció imposada, de les actuacions es desprèn que tant en via administrativa, com en via judicial, el recurrent ha tingut l'oportunitat d'al·legar i de contradir la posició de l'Administració en relació amb els motius en què es fonamentava la sanció. No obstant això, la Sala Administrativa va considerar que en aquest cas es donaven les condicions establertes en els articles 129.1, 129.2 b) i 130 de la Llei de bases de l'ordenament tributari per concloure a una actuació culpable del recurrent. Es pot entendre que aquesta decisió no sigui del grat del recurrent, però no es pot considerar que no hagi estat motivada, o que sigui irraonable o absurda.

3.10. Per consegüent, aquest recurs ha de ser declarat inadmissible a tràmit per la manca de contingut constitucional de les seves pretensions.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2020-75-RE interposat per la representació processal del Sr. Miquel Rogé Fortó contra la sentència del 15 d'octubre del 2020, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 18 de desembre del 2020.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat